

Luciatåg och matkrig.

Ja, allt började en mörk vinterkväll i början av december för snart tre år sedan, när jag och min gode vän Petter satt och degade framför dåliga tv-program i brist på bättre att göra. Vi befann oss i Petters garage som var ombyggt från att ha varit ett vanligt bilgarage till att bli Petters eget lilla rum rätt avskilt från resten av huset. Här hängde vi så gott som varje kväll, det var skönt att ha någonstans att vara, där man inte störde någon hur sent man än satt uppe och levde om på kvällarna. Petter, ska också sägas, var lite av klassens tuffing och alltid var den som tog med sig vattenballonger till skolan och fick med sig alla oss andra. För några månaders sen hade vi nämligen påbörjat sista året på Norrhammarskolans högstadium så det var ju inte mer än rätt att vi kastade lite vatten på dom taniga eleverna i sjuan då och då. Hur som helst, denna kväll hade vi inte mycket att göra utan satt mest gjorde korta halvhjärtade försök med engelskaläxan till dagen efter samtidigt som vi satt och småsnackade om allt möjligt. Efter ett tag började vi diskutera skolans Luciafest som skulle äga rum i slutet av samma vecka. Vi hade nämligen mer eller mindre blivit, av den kvinnliga delen i våran klass (och utan att kunna sjunga), tvingade att delta som stjärngossar i det luciatåg som skulle inviga festen. Något vi inte alls såg fram emot. Efter lite snack hit och dit om festen fick Petter plötsligt en idé; att hitta på ett djävulskap för att störa luciatåget på något sätt. Och efter diverse diskussioner och massor av dåliga idéer kom vi slutligen fram till följande plan: Vi skulle tillverka ärtskjutare (ja, ni vet sådana där som består av en tom toarulle och en avklipp fasttejpballong laddad med ärtor som man skjuter iväg med smått hiskelig kraft). Och när vi sedan skulle stå där uppe på scenen och sjunga för full hals skulle vi bakomvarande stjärngossar, i skydd av våra stora vita dräkter, applicera dessa ärtskjutare på de stackars skönsjungande tärnorna, (och kanske till och med självaste Lucia), ståendes på främre raden. Detta skulle då medföra att tärnorna inte alls skulle kunna fortsätta sjunga koncentrerat, ty det *känns* verkligen att få en välplacerad ärtprojektil avfyrad i ryggen, och publiken skulle förvånat få se på när hela tärntruppen brister ut i förvirring och okoncentration. Den pågående julsången skulle ofrivilligt avbrytas och vi ärtskjutande stjärngossar skulle kasta våra vapen för att klara en eventuell kroppsvisitering och sedan klara oss undan helt på att senare upphittade vapen omöjligt skulle kunna knytas till enskilda individer. Det var en vattentätt plan. Vi döpte den lite rått till Operation Pea Massacre.

Nästa dag på skolan snackade vi med våra närmaste manliga polare som också skulle vara med i luciatåget och bjöd in dom till kvällens vapentillverkning. I kväll skulle det tillverkas ärtskjutare som aldrig förr! Klockan 18:00 infann sig alla hos Petter, medhavandes diverse material som på något sätt kunde främja framställningen av våra vapen. Saxar, gamla toarullar, rullvis av tejp, avdankade födelsekalasballonger, ärtor med varierande storlek och tyngd, med mera, låg framme på tillverkningsbordet. Den kvällen var vi effektiva; det tejpades, klipptes, forskades, jämfördes och innan kvällen var slut hade vi, genom våra idoga tester, framställt de smidigaste och mest smärtbringande ärtskjutarna Norrhammarskolan hade skådat. De kommande dagarna på skolan gick vi nöjt omkring på skolan med våran hemliga plan i baktanke, och varje gång någon av tjejerna pratade om Luciafesten log vi lömskt inom bords.

Dagarna gick och till slut var den stora dagen inne. När jag vaknade upp den morgonen var det första jag gjorde att plocka ner min ärtskjutare från sin nästan mäktiga, väl utvalda plats överst på byrålådan, flankerad av två beväpnade turtlesfigurer. Jag tog den i mina händer och stirrade stolt och länge på den innan jag varsamt la ner den i ryggsäcken. I vanlig ordning åt jag sedan frukost, borstade tänderna och sprang iväg för att hinna med bussen. Väl på bussen träffade jag Jocke, han hade suttit ensam på en av platserna längst bak i en annars överfylld buss, och jag hade tydligen varit ensam om det smarta draget att granska hela bussen efter lediga sittplatser innan man till slut måste ge med sig och acceptera att stå upp i en sisådär tjugo minuter. Jocke var för övrigt även han en i skaran av oss illvilliga stjärngossar, och hela bussresan snackade vi lågmält om hur dagen skulle yttra sig och hur kul det här skulle bli. Just innan vi klev av bussen stoppade Jocke handen under jackan och visade mig diskret ~~hans~~ ärtskjutare, inget jag kunde låta bli att imponeras av. Ty Joakim hade fått ballongfästet förstärkt med någon mönstrad tejp han letat fram i sin pappas verktyglåda, och även utsmyckat själva pipan med häftiga klistermärken från någon gammal Kalle Anka-tidning. Jag blev lite avundsjuk. Men samtidigt, det här kunde ju inte bli bättre, och inte var det länge kvar nu heller. Jag var mer taggad än någonsin. Väl framme på skolan förändrades allt. På väg in i skolan ringde min mobil. Det som inte fick hända hade hänt, ty Petter, som låg bakom hela idén, och en stor del av planeringen, ringde och berättade att han hade blivit sjuk och tyvärr inte kunde närvara på skolan, dvs. luciatåget, idag. Det kom som en blixtnär från klar himmel. Vad skulle hända nu? Våran armé behövde en ledare, vårat skepp krävde en kapten, Petter var a och o i hela planen. Och helt plötsligt stod vi där som ett gäng fåniga tomtenissar utan tomte. Jag fick nu det mindre trevliga nöjet att gå runt och förmedla vad som hänt till vårat stjärngossegång. En del brast ut i gråt (obekräftat, jag såg det aldrig), och en del kritiska röster höjdes som menade på att Petter av feighet hade fejkat sin sjukdom och lämnat oss i sticket. Flera verkade dock ta nyheten med ro och påstod att vi kunde klara det här ändå, utan ledare, och jag tror att dom flesta efter många om och men bestämde sig för att försöka göra det bästa av situationen. Men jag var kritisk.

Big !
(f.s.m.
myself
bace !

Kort senare var det samling i ett rum bredvid matsalen. Det märktes tydligt att viss nedstämdhet hade infunnit sig hos majoriteten av stjärngossarna och vissa verkade inte ha med sig sina ärtskjutare ens en gång, dessa fega personer föraktade vi dock allihop. Vi klädde på oss, smög in våra vapen innan för de stora vita dräkterna och ställde upp oss på led efter tärnorna som hade bytt om i ett annat rum och redan var klara för inträde. Hela skolan, inklusive lärare, hade samlats i matsalen och vi kunde höra ett vimmel av prat från folkmassan genom de tunna dörrar som skilde oss ifrån. Jag tror alla var rätt nervösa nu, inte bara för vårt planerade djävulskap utan även inför själva huvuduppgiften, att sjunga inför hela skolan. Vi stod och väntade rätt länge men till slut tynade oväsendet från folkmassan bort och våra lärare berättade att nu var det dags att gå in. Och det gjorde vi. Sjungandes Natten går tunga fjät gick vi med sakta steg in genom släckt matsal med oräkneliga antal blickar fästa mot oss. Nu vart det verkligen nervöst, skulle vi kunna genomföra våran plan utan att bli utpekade och fasttagna? Och skulle vi ens våga nu utan Petter? Jag försökte bita ihop, och jag hoppas dom andra försökte det också. När inledningssången var sjungen och vi hade radat upp oss på scenen vart det hemskt. Vi som hade varit så kaxiga när vi planerat och pratat om hur mycket ärtor tärnryggarna skulle få smaka på blev plötsligt en gång fega småpojkar som sjöng med i julsång efter julsång. I det här läget hade vi verkligen behövt Petter. Han hade utan tvekan avlossat den första ärtan vilket hade medfört att minst ett par till ärtor garanterat flugit genom luften de närmaste följande sekunderna, innan någon hade hunnit fatta vad som hänt. Men nu fanns det ingen som vågade börja. Och när flera av gossarna i min närhet såg sin favoritlärare med slutna ögon och julsämja i sinnet sjunga med i Nu tändas tusen juleljus, och inte kunde förmå sig annat än att lugnt sjunga vidare med sin vackraste röst, ja då tappade jag suget på hela ärtskjutarplanen. Då insåg jag att vi var ett slaget lag. Då förstod jag att resten av uppträdandet bara skulle bli en tråkig tillställning, utan vår lilla överraskning. Suck.

Resten av dagen rådde det bittra miner bland oss forna stjärngossar, det startades till och med en mindre förundersökningsgrupp som om möjligt skulle försöka ta reda på vad som egentligen hade gått fel. Vad hade satt vår felfria plan ur spel? Vad hade egentligen gått snett? Vi kom dessvärre inte fram till någon vettig förklaring, men jag tror det berodde på en blandning av flera faktorer, däribland nervositet, dålig inställning, feghet och julkärlek. Aja, det fanns inget vi kunde ändra på nu, vi hade haft högstadietidens kanske bästa läge till kaos, men inte utnyttjat det. Det var dåligt. Det kändes verkligen inte bra. Och jag tror vi alla kände likadant. Skolan fortsatte som vanligt dagen och vi hade några okoncentrerade lektioner till innan vi äntligen fick åka hem, dock som förlorare, men ändå. Samma kväll var det luciafest på skolan, det var något som ägde rum varje år på skolan, och om man var på den fick man senare ledigt en dag, så man kunde ju inte göra annat än att fara dit. Efter jag hade ätit middag så ringde jag till Petter, och till min förvåning hade han tydligen tillfrisknat och hade för avsikt att även han infinna sig på festen. Eller frisk och frisk, men vad gör inte en femtonårig moppekille för att slippa skolan en dag. Någon timme senare åkte jag med Petters föräldrar till festen, det verkade vara mycket folk där men tvivlade ändå på att det skulle bli särskilt nöjsamt. Jag fick rätt. Större delen av kvällen satt vi och tråkades med att titta på diverse julshower, äta pepparkakor, och mellan varven, använda våra oanvända ärtor till att skjuta lågplacerade vadskott mot bortvända småsjuor. Mycket mer hände inte den kvällen och vid 12-snåret var kvällen i stort sett över och mina föräldrar kom och hämtade oss. Jag sov dock inte gott den natten. Jag plågades av hemska mardrömmar om hur enorma tärnor stod i en ring och skrattade åt oss små ynkliga stjärngossar. Sen kom Lucia och svor några onda förbannelser över oss. Det var det sista jag minns.

Dagarna gick och till slut kom vårt efterlängtnade jullov. Det blev ett mycket trevligt sådant, vi var hos Petter så gott som varje dag, skippade helt tankarna på skolan, och bara vilade ut på dagarna. På kvällarna filmade vi, det var vårt största intresse vid den tidpunkten, vi filmade nästan varje dag och dagarna i slutet av lovet satt vi och redigerade ihop det filmade i svindyra, piratkopierade, redigeringsprogram. Det var livet. Det var faktiskt så kul att jag helt hade tappat tankarna på luciatågets nederlag. Men lovveckorna passerade och det dröjde inte länge tills vi var tillbaka i skolan igen. Den första förmiddagen gick bra, vi hade inte så tunga lektioner, jag kände mig lite uppvilad efter lovet, och var på rätt bra humör. Dessvärre skulle det inte vara länge, när det vankades lunch var jag nära att bryta ihop. När jag gick in i matsalen var det med tunga steg, atmosfären där inne stank av misslyckande, jag kände mig inte alls välkommen, varenda stol och matbord hånade mig. När jag hade tagit min mat och satt mig ner kände jag att det inte fungerade längre. Jag blev nästan tvungen att gå ut. Och nu förstod jag en sak, och det var att innan jag skulle kunna äta i ro i den där matsalen igen skulle jag måsta revanschera mig. Matsalen kunde inte få vinna, en matsal skulle inte få håna mig på det där viset. Jag pratade med mina närmaste stjärngossekompisar om saken och som jag förstod kände dom precis likadant, någonting var tvunget att göras. Hastigt åt jag upp det som var kvar av maten, lämnade matsalen, halvsov bort kvarvarande lektioner och tog bussen hem.

Senare på kvällen ringde jag Petter och sa att i kväll skulle vi arrangera ett möte, i kväll skulle matsalen få smaka på väl genomtänkta revanschplaner. Han stämde in. För säkerhets skull ringde jag även Jocke, Calle och Peter och rekommenderade även de starkt att infinna sig hos Petter ikväll, vilket de även gjorde. Klockan 18:00 var

alla samlade, utom Calle då som inte var direkt känd för att passa tider, hur viktiga dom än må vara. Tolv minuter senare ringde han i alla fall och sa att han skulle bli några minuter sen, vilket han dock uppenbarligen redan lyckats med. Några minuter senare kunde vi inte vänta längre, Petter förklarade mötet öppnat. Han började med att berätta bakgrundsfaktan till mötet, dvs. hur Operation Pea Massacre totalt hade misslyckats på grund av en kombination av flera kända och mindre kända faktorer. Han fortsatte sedan med att förklara hur matsalen för några veckor sedan plötsligt omvandlats från att ha varit en lite tråkig men funktionell matplats för hungriga elever till att ha blivit ett slagfält. Ett förlorat slagfält. Med oss som förlorare. Alla såg allvarligt på honom när han fortsatte berätta. Han betonade dock att slaget inte var slutgiltigt förlorat än, det fanns fortfarande en chans att vända det här, att vi kunde inte ge upp utan kamp. Alla nickade instämmande, förvåningsfulla på vad Petter skulle ha i kikaren. Och när han berättade om sin nya plan, ett fullskaligt matkrig som skulle få både lärare och mattanter att brista ut i förskräckelse, förbarma sig över dagens otacksamma ungdom, och vara tvungna att skrapa matrester från väggarna i timmar efteråt, ja då tror jag det lyste upp ett litet leende på var och en av oss. Nu skulle vi äntligen få ha vårt efterlängtningsdjävulskap, och denna gång med råge. Vi bestämde oss otåligt för att sätta planen i verkning redan i morgon, såvida det inte stod soppa på matsedeln alltså. Visst, nog kunde en nyvärmd tallrik soppa ordentliga skapa ordentliga smärter om den hällades ner innanför tröjan över någons rygg, men det var kanske inte riktigt det vi var ute efter ändå. Alla närvarande på mötet uppmanades att snacka med så många kompisar som möjligt till i morgon för att få till ett riktigt maffigt krig. Vi kom även överens om att dela upp oss i två lag som efter lottning innebar följande: Jag och Jocke skulle stå för den västra sidan och Petter och Calle för den östra. Man fick ha sig så många kompisar man kunde få tag i på sitt lag. Den här gången var vi taggade! Nu skulle inte en lärare eller mattant i världen få stoppa oss, vi såg det här som vår sista chans till revansch. I morgon skulle ingen dra sig ur. Ingen. Efter lite fortsatta diskussioner och idéutbyten avslutades mötet 22:00 och var och en kunde gå hem till sig och sova på planen. I morgon skulle det hända. Äntligen revanschdags. Vi kallade planen Operation Food War (The Revenge).

optimalt
bra!

Det första jag gjorde när jag vaknade dagen efter var att söka upp dagens datum i matlistan. Fiskpinnar, potatis och remouladsås och det sedvanliga råkostbordet. Perfekt. Väl i bussen på väg till skolan hade jag och Jocke fullt upp med att värva medlemmar till vårt matkrigslag. Det gick sisådär, men vi lyckades i alla fall värva ett par 3-4 stycken, plus Martin då som vägrade vara med gratis utan bara lät sig köpas för 10 kronor plus ett muntligt utlåtande där vi lovade att hans kläder inte skulle bli smutsiga. Hela förmiddagen fortsatte vi att värva medlemmar. Jocke kom stolt på att vi kunde använda oss av pyramidspelsprincipen så att varje värvad medlem i sin tur skulle värva nya medlemmar och få 1 extra potatis i matkriget för varje medlem han värvade. Han la dock snabbt ner förslaget när någon påpekade att det var meningslöst eftersom man ändå fick ta hur många potatisar man ville. När en halvtimme kvar till lunch återstod tyckte jag vi hade lyckats få ihop ett rätt bra gäng trots allt. Vi hade fått ihop uppskattningsvis åtta matkrigshungriga skolkarelever och kanske tio stycken fegisar som antagligen inte skulle kasta en enda potatis men som i alla fall dög som utfyllnadsmaterial. Tio minuter före lunch samlade jag ihop vårt gäng och drog lite snabba fakta om bakgrunden till matkriget, om att vi hade delat upp oss i två lag och att vi var det ena laget, om att det här skulle bli en hejdundrande matkrig och att alla skulle vara beredda på att smaka på läraryrede när kriget var över. Martin lämnade oss direkt. I övrigt stod alla kvar, nu beredda att kämpa för kung och fosterland. När jag hade pratat klart var det dags. Vi begav oss till matsalen.

Genom fönstren till matsalen såg jag Petters gäng redan sitta redo i en klump på östra delen av matsalen. Dom verkade även dom ha fått ihop en redig armé, kanske till och med snäppet större än våran. Det satt även en hel del oskyldiga människor som satt och åt där inne i godan ro, helt ovetande om vad som snart skulle inträffa. Jag försökte tycka lite synd om dom men misslyckades. Snart stod vi uppradade i en lång kö i väntan på att få plocka vår mat. Jocke, som stod först, startade en skicka-vidare-kedja där informationen bestod i att alla beordrades att ta minst fem potatisar och tre fiskpinnar var, gärna med lite remouladsås och kanske även lite morötter. Det skulle även anses vara ett litet extra plus om man tog husmansbröd och lastade på en massa smörpaket. När det var min tur att ta mat vågade jag inte titta mattanerna i ögonen, dom som stod där så snälla och gjorde i ordning mat till hundratals elever varje dag, och var det här tacken? Jag försökte dock dränka mina tillfälliga skuld känslor med att maten faktiskt var riktigt vidrig ibland. När alla hade plockat på ordentligt med mat på sina tallrikar satte vi oss ner i en klunga på västra sidan, på andra sidan matsalen jäntemot Petters gäng men vi kom snabbt underfund med att avstånden blev lite för stora så vi satte oss på den södra sidan istället och krympte kastavståndet med minst 15 meter. Nu var tiden inne, jag kastade korta blickar lite då och då bort mot det andra krigsgänget och till min förtvivlan upptäckte jag att dom lyckats värva Stefan, klassens hårdkastande snöbollslirare utan mentala spärrar som antagligen var kapabel till det mesta i ett inomhuskrig som detta. Jag försökte sluta bli att tänka på det och kort därefter viskade Jocke i mitt öra att om jag skulle kasta den första matvaran så skulle han följa upp direkt. Jag kände mig tvungen. Kort därefter ven den första fiskpinnen över Norrhammarskolans matsal. Den blev perfekt och landade i ett mjölkglas i det andra lägret, och innan dom hade hunnit reflektera över vad som hänt så hade ännu en skur mindre potatisar landat lite varstans omkring dom. Men repliken lät inte vänta länge på sig. I ledning av Petter kom plötsligt ett än kraftigare anfall än vårt och nu var

kriget i full gång. Kletiga fiskpinnar, oskalade potatisar, smöriga knäckebrödsskärvar och massor av annat flög genom matsalens luftrum. Det sägs att flera oskyldiga träffades men enligt senare uppgifter ska ingen ha skadats allvarligt. Det dröjde nu inte länge innan mattanerna fick syn på scenariot och sprang fly förbannade ut i matsalen och skrek för full hals ut ~~att~~ det omoraliska i vad som var i görning~~en~~ och försökte med hot om avstängning från matsalen att få oss att sluta. Men det var för sent. När Stefan kort senare oavsiktligt hade träffat en av de mera kortväxta mattanerna i magen med en rejäl potatis var kaoset ett faktum. Mattanerna sprang iväg för att hämta mer respektingivande manliga lärare samtidigt som större delen av den icke-krigande delen av matsalen så fort som möjligt lämnade katastrofscenen utan att lämna brickan vid disken ens en gång. Bord och stolar vältes och användes som skyttegravar, matresterna flög nu i mängder och till och med annars så försiktige Jonas kostade på sig att kasta iväg ett par knäckebröd några meter mot det andra läget. De nådde dock inte ens nästan fram och kort senare insåg han det omoraliska i vad han just gjort och snabbade sig fram, plockade upp knäckebrödsbitarna och kastade dem i soporna innan han diskret lämnade matsalen. Ammunitionen började nu sina, jag hade knappt någonting alls kvar att kasta utan jag ägnade mig mest med att le inombords med vad vi åstadkommit, ett fullskaligt, helt vansinnigt, matkrig. Dock tynade mitt leende snabbt bort när jag i ögonvrån genom ett av de stora fönstren såg den manliga lärarstaben i full fart och med ilska i blicken kom springande mot matsalen. Jag kunde ju bara föreställa mig vad dom skulle tycka om det sörjiga matsalsgolvet med krossade potatisar, fiskpinnar och en hel del morötter och remouladsås. Snabbt började jag springa mot den andra utgången och dom andra förstod direkt vad som gällde och följde efter i full fart. Det blev en ohygglig trängsel i den smala dörren och när till slut alla var ute var lärarkåren inte långt bakom oss. Jag hörde någon av dem skandera någonting om att matkrig var värre än mord. Och även om jag förstod att dom snart skulle hinna ikapp oss och att vi bortskämda i-landsinvånare otacksamt hade förvandlat en matsal till ett slagfält, så log jag lite för mig själv. Vi hade ju i alla fall lyckats med vårt uppdrag; att ställa till med ett riktigt djävulskap.

/Anton Holmquist

Tja, vad ska man säga, som gammal
NH-lärare lider jag med dom skulle
reda ut det här. Samtidigt vet jag
att du också kan väldigt lite
fantasi - säg att det inte är sant!

Som berättelse betraktat är
den närmast ultimat. Den innehåller
allt. Beskrivningen spänning
humor. Betyget kan bara bli ett

(MVG +
LH.)

*Baserad på verkliga händelser i klass 9C på Norrhammarsskolan, Skellefteå läsåret 2000/01.
Alla karaktärer är autentiska och har i berättelsen fått behålla sina riktiga namn.*

Inlämnad som uppsats i Svenska B, Kaplanskolan, kring år 2003. Rättad av Lars-Anders Staflund.

Anton Holmquist 2007